

Міністерство освіти і науки України
Коломийський індустріально-педагогічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням педагогічної ради КІПФК

від 29.08.2024р. (Протокол № 1)

Голова педагогічної ради

Микола ВІНТОНЯК

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію інклюзивного навчання

у Коломийському індустріально-педагогічному фаховому коледжі

Коломия

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання у Коломийському індустріально-педагогічному фаховому коледжі (далі – Положення) визначає організаційні засади інклюзивного навчання з метою реалізації права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти з урахуванням їх потреб та можливостей.

1.2. Положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту»; «Про фахову передвищу освіту»; «Про вищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»; «Про соціальні послуги»; «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»; «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»; «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», зокрема закону «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1321, «Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти», затвердженого Постановою КМУ від 15 вересня 2021 р. № 957, «Порядку організації інклюзивного навчання в закладах вищої та передвищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635, Постанови КМУ «Про внесення змін до Положення про інклюзивно-ресурсний центр», інших актів законодавства; Статуту Коломийського індустріально-педагогічного фахового коледжу (далі – Коледж); положень, наказів, розпоряджень директора Коледжу та з огляду на умови правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» - з урахуванням безпекової ситуації в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці.

1.3. Терміни, що використовуються в цьому Положенні, вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту», «Про соціальні послуги», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

1.4. Коледж, з метою забезпечення реалізації права на здобуття загальної середньої, фахової передвищої освіти осіб з особливими освітніми потребами, створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної освіти. Коледж надає освітні послуги здобувачам освіти на рівних умовах, без дискримінації, незалежно від: віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, віросповідання, а також від інших обставин із застосуванням

особистісно орієнтованих методів навчання, соціальним супроводом згідно визначеного рівня підтримки для кожної особи та з урахуванням індивідуальних особливостей освітньої діяльності всіх здобувачів освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку здобувача освіти.

1.5. Інклюзивне навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами передбачає надання їм (за потреби) соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання, фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору, перекладу жестовою мовою, із переліку базових соціальних послуг. Директор Коледжу створює умови для надання таких послуг у Коледжі на підставі письмової заяви здобувача освіти з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників) не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви. Допуск особи, яка надає базову соціальну послугу, до Коледжу здійснюється за умови дотримання такою особою правил внутрішнього розпорядку Коледжу, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на основі укладання відповідного договору між Коледжем та особою, яка надає такі послуги, за згодою здобувача освіти з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників).

2. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Директор Коледжу забезпечує створення в закладі освіти безперешкодного інклюзивного освітнього середовища.

2.2. Прийом на навчання осіб з особливими освітніми потребами для здобуття фахової передвищої освіти здійснюється на конкурсній основі на підставі Правил прийому Коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у відповідному році, затверджених Міністерством освіти і науки України.

2.3. Директор Коледжу на підставі письмової заяви повнолітнього здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків

(законних представників) неповнолітнього здобувача освіти та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого Інклюзивно-ресурсним центром (надалі – ІРЦ), утворює інклюзивну групу.

2.4. Організація первинної та повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку здобувачів освіти в ІРЦ для підстав утворення інклюзивної групи коригується згідно із змінами до положення про інклюзивно-ресурсний центр, внесеними на період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) для осіб, які здобувають загальну середню освіту та тимчасово перебувають за кордоном, або для осіб, які перебувають на тимчасово окупованих територіях, під час переходу між рівнями освіти.

2.5. Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора Коледжу.

2.6. Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в певній інклюзивній групі встановлюється директором Коледжу з урахуванням вимог до формування академічних груп у закладах фахової передвищої, вищої освіти, затверджених МОН України, виходячи з індивідуальних особливостей здобуття освіти такими особами, освітньо-професійної програми, пристосованості аудиторій тощо, але не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності осіб з особливими освітніми потребами в такій академічній групі.

2.7. Директор Коледжу створює умови для надання соціальних послуг, зокрема перекладу жестовою мовою, відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» та згідно з державними стандартами надання відповідних послуг, затверджених Міністерством соціальної політики України, на підставі письмової заяви повнолітньої особи з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників) неповнолітньої особи з особливими освітніми потребами – не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви.

2.8. З метою забезпечення здобуття особами з особливими освітніми потребами якісної загальної середньої, фахової передвищої освіти Коледж, в межах існуючої штатної чисельності, утворює спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або команду психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами.

2.9. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної загальної середньої, фахової

передвищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності.

2.10. Організацію інклюзивного навчання та забезпечення супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами забезпечує навчально-реабілітаційний підрозділ Коледжу.

2.11. Навчально-реабілітаційний підрозділ виконує такі завдання:

- надання допомоги в організації освітнього процесу: співпраця зі структурними підрозділами Коледжу щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення спеціального навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної загальної середньої, фахової передвищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності;

- надання послуг асистента викладача (соціальний супровід українською жестовою мовою), пошук та впровадження методів викладання дисциплін, розрахованих на особливості сприйняття інформації студентами;

- розробка індивідуального навчального плану здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, внесення до нього змін, проведення моніторингу його виконання;

- організація підготовки (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних та педагогічних працівників Коледжу, волонтерів для роботи з особами з особливими освітніми потребами;

- консультування та надання методичної допомоги науково-педагогічним та педагогічним працівникам Коледжу щодо організації освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами;

- провадження інформаційно-просвітницької діяльності з формування толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами;

- співпраця із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями, фахівцями ІРЦ.

- координація роботи із забезпечення сприятливих умов навчання, позанавчальної діяльності, соціальної та психологічної підтримки здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- надання безкоштовної психологічної підтримки здобувачам освіти з особливими освітніми потребами, спрямованої на попередження психологічного травмування, вторинної травматизації в умовах воєнного стану;

- створення умов для залучення здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до всіх заходів закладу освіти, участі у заходах з освітньої, дослідницької, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що здійснюються в Україні та за кордоном, в

установленому законодавством порядку із забезпеченням розумного пристосування та з урахуванням особливих освітніх потреб;

- забезпечення розумного пристосування (у разі потреби);
- забезпечення інших необхідних умов для навчання.

2.12. При організації освітнього процесу в інклюзивній групі враховуються психофізіологічні особливості та рівень підтримки, котрої потребують у процесі навчання здобувачі освіти з особливими освітніми потребами різних нозологій: їх потреби в компенсації сенсорних порушень, соціально-психологічні чинники, що ускладнюють інтеграцію, потреби у фізичній реабілітації тощо.

2.13. Лекційні, практичні, семінарські та інші види занять в інклюзивній групі здійснюються з використанням спеціального обладнання, навчально-методичних матеріалів у формі, що допоможе здобувачам освіти у сприйнятті та засвоєнні інформації.

2.14. Справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання, яке передбачає забезпечення розумного пристосування під час оцінювання, у тому числі: збільшення часу на оцінювання, використання доступних форматів, у тому числі абетки та шрифту Брайля, залучення перекладачів жестової мови тощо. Процес оцінювання проводиться у доступній формі, результати оцінювання мають демонструвати прогрес і досягнення в опануванні дисципліни здобувачем освіти з особливими освітніми потребами.

2.15. Для осіб з особливими освітніми потребами може передбачатися індивідуальна освітня траєкторія шляхом розроблення та реалізації навчально-реабілітаційним підрозділом Коледжу індивідуального навчального плану.

2.16. Індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами розробляється за його участю з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особистості (за наявності), підписується такою особою (у разі коли особа є повнолітньою) або одним із її батьків (інших законних представників), затверджується директором Коледжу і передбачає пристосування чи модифікацію освітнього процесу для створення максимально комфортних умов для навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

2.17. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами можуть мати корекційно-розвивальний складник. Такий складник повинен враховувати рекомендації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого- педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності).

2.18. Для забезпечення соціальних потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами до Коледжу можуть бути допущені один із батьків особи з особливими освітніми потребами або уповноважена ними особа. Рішення про їх допуск до участі в освітньому процесі приймає директор Коледжу на основі укладання відповідного договору між Коледжем та особою, яка забезпечує соціальні потреби здобувача освіти з особливими освітніми потребами.

2.19. З метою створення умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу в Коледжі обладнуються пандуси, ресурсні кімнати, приміщення для надання консультацій практичним психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування, зали для занять з лікувальної фізкультури тощо.

2.20. Супровід розпочинається з моменту зарахування та звернення особи з особливими освітніми потребами до Коледжу й триває протягом всього терміну навчання.

3. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Надання освітніх послуг Коледжем особам з особливими освітніми потребами здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

3.2. Положення про організацію інклюзивного навчання у Коломийському індустріально-педагогічному фаховому коледжі затверджується педагогічною радою коледжу.